

HUDSON IZROČEN SMRTI.

OKOLI AZIJE IN AMERIKE.

Spisal dr. Vinko Šarabon.

Henry Hudson.

Zadnjega dne decembra 1600 so ustanovili na Angleškem vzhodnoindijsko trgovsko družbo, dobila je monopol trgovine onostran Rtiča dobre nade in Magelhãesove Ceste. Treba je bilo torej iskati nove poti „v hrbet Amerike“ in v Kino; zato je poslala družba že l. 1602. malo ladjico pod kapitanom Jurijem Weymouthom v Davisovo Cesto. Samo toliko nam je znano o tej ekspediciji, da je dospela noter v Hudsonovo Cesto, poročilo je zelo skromno. Proti Grenlandiji in sploh proti severu so odpošiljali seveda veliko drugih ladij, a večinoma z izključnim namenom okoristiti se z lovom. Malokdo je imel še kak drug smoter. Pri-povedujejo nam o Angležu John Knight (džon najt, prej pa venis, devis, frobišer), ki je odpo-toval aprila l. 1606. na ladji Hopewell (dobra nada), opremljeni od moskovitske in vzhodnoindijske družbe. Bil je izvrsten zemljemerec, šel je proti Labradorju, pristal ob obali, šel s svojim bratom in s tremi drugimi tovariši na mal otoček, hoteč ga izmeriti; rekel je, naj ga čakajo do treh po-poldan, videli so ga, kako je plezal na neki grič,

nato izginil, čakali so ga do enajstih, ni ga bilo nazaj. Drugi dan so se prikazali pa Eskimi in so se hoteil kar bojevatí; sklepati je bilo, da so Knighta in tovariše ubili. Septembra meseca je ostalo moštvo ladje Hopewell že zopet stopilo na angleška tla.

Leto pozneje, 1607, nastopi pa prvič veliki in slavní raziskovalec Henry Hudson (hadzn). Dr. P. Dinse pravi o njem: Es bedarf nur weniger Darlegungen, um es zu rechtfertigen, daß wir gerade ihn aus der großen Zahl der Polarfahrer herausheben und die kurze Zeit seiner uns bekannten Betätigung in der Polarfahrt als eine besondere Epoche in der Geschichte der Erweiterung der Erdkenntnis feiern. Hudson verdient diese Hervorhebung, denn er war nicht nur ein praktisch tüchtiger Seemann und ein Mann von unermüdlicher schnell entschlossener Tatkraft, sondern auch einer der ersten wissenschaftlich gebildeten und zu wissenschaftlichen Beobachtungen befähigten Polarreisenden. Dies beweist die Führung seiner Logbücher, die eine Fülle von Beobachtungen enthalten, dies beweist auch seine Kenntnis seiner Vorgänger und seine Klarheit